

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БЕРДЯНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Голова Вченої ради БДПУ

І.Т.Богданов

24.01.2017 протокол №8

ПРАВИЛА

призначення академічних стипендій в

Бердянському державному педагогічному університеті

ПОГОДЖЕНО

Голова ППО БДПУ

В.І. Дола

24.01.2017

ПОГОДЖЕНО

Голова студентської ради БДПУ

Д.Д.Кіосов

24.01.2017

Бердянськ, 2017

1. Правила призначення академічних стипендій (далі Правила) розроблені відповідно до Порядку призначення і виплати стипендій, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12.07.2004 № 882 (в редакції Постанови Кабінету Міністрів України від 28.12.2016 №1050). Правила затверджуються вченою радою Бердянського державного педагогічного університету (далі Університет) за погодженням зі студентською радою Університету, первинною профспілковою організацією Університету та оприлюднюються не пізніше ніж за тиждень до початку навчального семестру.

Дія цих Правил поширюється на осіб, які навчаються в Університеті за державним (регіональним) замовленням за рахунок коштів загального фонду державного (відповідного місцевого) бюджету, а саме:

- 1) студентів денної форми навчання (далі студенти);
- 2) аспірантів і докторантів, які навчаються за денною формою навчання (з відривом від виробництва) (далі аспіранти, докторанти).

2. Студентам, аспірантам і докторантам, які навчаються згідно з угодами, укладеними між Університетом та фізичними або юридичними особами, стипендії можуть виплачуватися за рахунок коштів таких осіб, якщо це передбачено умовами укладеної угоди.

Особам, які навчалися згідно із зазначеними угодами і в установленому порядку переведені (поновлені) на навчання за державним (регіональним) замовленням за денною формою навчання (з відривом від виробництва) в межах університету або з іншого навчального закладу, призначення і виплата академічних стипендій (крім академічних стипендій студентам) здійснюються з місяця, що настає за датою переведення (поновлення) особи на навчання відповідно до наказу ректора;

3. На загальних підставах відповідно до цих Правил здійснюються призначення і виплата академічних стипендій студентам, аспірантам, докторантам з числа іноземців та осіб без громадянства, які постійно проживають в Україні, осіб, яким надано статус біженця в Україні, осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту, осіб, яким надано статус закордонного українця, які перебувають в Україні на законних підставах, у разі, коли здобуття ними вищої освіти здійснюється в межах квот, визначених Кабінетом Міністрів України.

Призначення і виплата стипендій студентам, аспірантам, докторантам, які є іноземцями і навчаються в Університеті відповідно до міжнародних договорів України або актів Кабінету Міністрів України, здійснюються відповідно до зазначених документів.

Призначення і виплата академічних стипендій студентам, аспірантам, докторантам, які є іноземцями і навчаються в Університеті згідно з угодами між Університетом та іноземними закладами про міжнародну академічну мобільність, можуть здійснюватися за рахунок власних надходжень Університету.

4. Академічні стипендії призначаються:
 - студентам за результатами навчання;
 - аспірантам, докторантам на підставі наказу про зарахування.

5. Для вирішення питань щодо призначення та позбавлення академічної стипендії (у тому числі спірних), надання матеріальної допомоги студентам, аспірантам, заохочення кращих з них за успіхи в навчанні, участь у громадській, спортивній і науковій діяльності наказом ректора Університету утворюється стипендіальна комісія.

До складу стипендіальної комісії входять ректор Університету, проректори, головний бухгалтер, декани факультетів, завідувач аспірантури, докторантури, начальник навчального відділу, провідний фахівець-юрисконсульт, голова профкому, голова студентської ради, представники органів студентського самоврядування, первинної профспілкової організації. При цьому кількість осіб, які представляють у стипендіальній комісії органи студентського самоврядування та первинної профспілкової організації студентів, становить не менше 50 відсотків.

У своїй роботі стипендіальна комісія керується законами та іншими нормативно-правовими актами, що визначають права та обов'язки осіб, які навчаються, цими Правилами, статутом Університету.

За поданням стипендіальної комісії ректор Університету затверджує реєстр осіб, яким призначаються стипендії, в разі, коли рішення стипендіальної комісії не суперечить вимогам законодавства та цим Правилам.

З метою підготовки матеріалів для стипендіальної комісії щодо призначення стипендій на факультетах створюються робочі групи. Порядок створення робочих груп та їх повноваження визначаються Положенням про стипендіальну комісію.

6. Стипендії виплачуються один раз на місяць.

Студентам стипендія призначається з першого числа місяця, що настає після закінчення семестрового контролю згідно з навчальним планом, на період до визначення результатів наступного семестрового контролю, крім випадків, зазначених у цих Правилах.

У разі зарахування аспірантів та докторантів на навчання до університету з дати, яка не збігається з початком календарного місяця, академічна стипендія виплачується в сумі, пропорційній кількості календарних днів, які залишаються до закінчення такого місяця.

У разі, коли строк закінчення навчання особи, яка отримує академічну стипендію, настає до закінчення місяця або особа вибуває з навчального закладу до закінчення строку навчання, їй виплачується стипендія в повному обсязі за останній місяць навчання.

У період тимчасової непрацездатності, підтвердженої довідкою закладу охорони здоров'я, особа отримує академічну стипендію в призначеному їй розмірі.

На час проходження практики або провадження іншої трудової діяльності з дозволу університету особа, що навчається, зберігає право на отримання стипендії.

Студентам, призваним на військову службу у зв'язку з оголошенням мобілізації, протягом строку перебування на військовій службі виплачується стипендія в розмірі, встановленому згідно з цими Правилами за результатами навчання в останньому перед призовом навчальному семестрі.

7. У разі, коли студент має право на безплатне харчування, але університет не має змоги його забезпечити, особі виплачується академічна стипендія без зменшення її розміру.

Студентам, які мають дітей віком до трьох років і продовжують навчання за денною формою (з відривом від виробництва), виплачуються щомісячна грошова допомога, передбачена законодавством, і стипендія, призначена згідно з цими Правилами.

8. З метою підвищення життєвого рівня та заохочення за успіхи в навчанні, участь у громадській, спортивній і науковій діяльності університет має право надавати матеріальну допомогу та заохочення студентам і аспірантам, які навчаються за державним (регіональним) замовленням за денною формою навчання (з відривом від виробництва) за рахунок коштів, передбачених у кошторисі університету, затвердженому у встановленому порядку.

Порядок використання коштів, передбачених для надання матеріальної допомоги та заохочення, розробляється університетом та затверджується вченою радою.

Стипендіальна комісія приймає рішення щодо надання матеріальної допомоги та заохочення окремо щодо кожної особи й кожної виплати.

9. Студентам, які навчалися за державним (регіональним) замовленням і перебувають в академічній відпустці за медичними показаннями відповідно до наказу ректора, в межах коштів, передбачених у кошторисі університету, затвердженому у встановленому порядку, щомісяця виплачується допомога у розмірі 50 відсотків мінімальної ординарної (звичайної) академічної стипендії.

Зазначеним у цьому пункті особам, які хворіють на туберкульоз, допомога виплачується в подвійному розмірі протягом 10 місяців з дня настання тимчасової непрацездатності.

10. Студенти, аспіранти (докторанти), які реалізують право на академічну мобільність і зберігають статус здобувача вищої освіти (наукового ступеня) за денною формою навчання (навчаються з відривом від виробництва) в університеті протягом строку навчання за програмою академічної мобільності в іншому навчальному закладі поза межами України, отримують стипендію, призначену відповідно до цих Правил, у разі, коли умовами договору про навчання за програмою академічної мобільності, укладеного ними з університетом, регулярна безповоротна фіксована фінансова підтримка в грошовій формі протягом всього строку навчання за програмою академічної мобільності в іншому навчальному закладі не передбачена або передбачена в розмірі, що в перерахунку на національну грошову одиницю на дату укладення договору про академічну мобільність є меншою за розмір стипендії, що її призначено особі відповідно до цих Правил.

11. Академічними стипендіями є:

1) стипендії, засновані Президентом України, Верховною Радою України, Кабінетом Міністрів України (у тому числі іменні), які призначаються студентам, аспірантам Університету за результатами навчання за певним освітнім (освітньо-кваліфікаційним) рівнем, розміри та

порядок призначення яких визначаються окремими нормативно-правовими актами;

2) ординарні (звичайні) академічні стипендії;

3) стипендії в підвищеному розмірі:

студентам, які досягли особливих успіхів у навчанні;

студентам, які навчаються за спеціальностями (спеціалізаціями): 014 Середня освіта (математика, фізика, інформатика), 016 Спеціальна освіта, 105 Прикладна фізика і наноматеріали; 040203 Фізика, 040201 Математика, 040302 Інформатика, 010105 Корекційна освіта.

Розмір академічних стипендій для студентів визначається, виходячи з установленого Кабінетом Міністрів України розміру мінімальної ординарної (звичайної) академічної стипендії з урахуванням типу навчального закладу, умов навчання, спеціальності (напрямку підготовки), успішності студента.

У разі, коли студент має право на призначення кількох академічних стипендій, виплачується одна стипендія найбільшого розміру, якщо інше не передбачене законодавством.

Студенти університету з числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, а також студенти університету, які в період навчання у віці від 18 до 23 років залишилися без батьків, у разі отримання академічної стипендії мають гарантоване право на отримання соціальної стипендії.

12. Університет у межах коштів, передбачених для виплати стипендій, призначає академічні стипендії студентам згідно з рейтингом успішності (далі – рейтинг), що складається на підставі об'єктивних та прозорих характеристик, прямих вимірів навчальних досягнень здобувачів вищої освіти з кожного навчального предмета (дисципліни) і до якого включаються всі студенти, які навчаються на певному факультеті за денною формою навчання за відповідними курсом та спеціальністю (напрямом підготовки).

Рейтинг студентів, які навчаються на одному факультеті університету за денною формою навчання за відповідними курсом та спеціальністю (напрямом підготовки), оприлюднюється на офіційному веб-сайті університету не пізніше ніж через три робочих дні після прийняття відповідного рішення стипендіальною комісією.

Особа, яка протягом попереднього навчального семестру отримувала академічну стипендію і внаслідок тимчасової непрацездатності, підтвердженої довідкою закладу охорони здоров'я, не склала семестровий контроль у строк, визначений навчальним планом, має право на отримання академічної стипендії в розмірі мінімальної ординарної (звичайної) академічної стипендії. Наказом ректора таким особам встановлюється строк ліквідації академічної заборгованості, але не більше як місяць з дня припинення тимчасової непрацездатності, після чого питання призначення академічної стипендії такій особі вирішується на загальних підставах відповідно до цих Правил. У разі, коли особі призначена академічна стипендія після ліквідації академічної заборгованості, здійснюється перерахунок коштів та виплата академічної стипендії в повному обсязі. Якщо студент втратить право на призначення академічної стипендії після ліквідації академічної заборгованості, виплата такої стипендії припиняється,

відшкодування коштів, отриманих такою особою під час ліквідації академічної заборгованості, не здійснюється.

Порядок формування рейтингу в Університеті визначається цими Правилами на основі Примірного порядку, затвердженого Міністерством освіти і науки України.

Затвердження й оприлюднення порядку формування рейтингу здійснюється не пізніше ніж за тиждень до початку нового навчального року, за винятком 2016/17 навчального року. Протягом навчального року зміни до такого порядку не вносяться.

Рейтинг, відповідно до якого студентам призначаються і виплачуються академічні стипендії протягом першого року навчання до першого семестрового контролю, формується на підставі конкурсного бала, отриманого ними під час вступу до Університету.

Рейтинги, відповідно до яких студентам, призначаються і виплачуються академічні стипендії протягом наступних навчальних семестрів, складаються за результатами останнього навчального семестру за кожним факультетом, курсом і за кожною спеціальністю (напрямом підготовки) на підставі успішності з кожного навчального предмета (дисципліни) з урахуванням участі в науковій, науково-технічній діяльності (творчій активності для мистецьких спеціальностей), громадському житті та спортивній діяльності. При цьому складова успішності становить 90 відсотків рейтингового бала (академічний рейтинг). Процедура визначення рейтингового бала, що визначає місце особи в рейтингу, є однаковою для здобувачів вищої освіти, які навчаються на одному факультеті, курсі за однією спеціальністю (напрямом підготовки) в Університеті.

У рейтингу успішності студенти впорядковуються за незростанням рейтингового бала.

У разі важливості розташування студентів у рейтингу для призначення стипендій вища позиція надається особі з більшим значенням складової за навчальні досягнення. При неможливості визначення місця в рейтингу за цим показником рішення ухвалює стипендіальна комісія.

Навчальні досягнення (успішність) з вивчення навчального предмета (дисципліни) визначаються в балах, які встановлюються згідно з критеріями оцінювання за шкалою єдиної кредитної трансферно-накопичувальної системи (ЄКТС) з кожного контрольного заходу, що передбачений навчальним планом.

Діапазон балів, що їх може отримати особа, яка на дату закінчення семестрового контролю згідно з навчальним планом протягом навчального семестру не виконала вимог навчального плану з певного навчального предмета (дисципліни), за мінімальними критеріями становить від 0 до 44,9 балів академічного рейтингу. Особи, які відповідають зазначеним критеріям, мають незадовільні результати навчання.

Рейтинговий бал студента розраховується за формулою:

$$R = a * \frac{\sum_{i=1}^n k_i O_i}{K * O} + b * \frac{\sum_{i=1}^n f_i M_i}{F * M}$$

де: a – коефіцієнт за навчальні досягнення ($a = 90$);

k_i – додатній ваговий коефіцієнт i -ї дисципліни (навчального предмета), курсової роботи (проекту), практики, що дорівнює кількості кредитів з навчальної дисципліни;

O_i – підсумкова оцінка студента з i -ї дисципліни (навчального предмета), курсової роботи (проекту), практики;

$K = k_1 + k_2 + \dots + k_n = 30$ – сума вагових коефіцієнтів дисциплін (навчальних предметів), курсових робіт (проектів), практик за семестр;

O – максимально можлива оцінка з дисципліни (предмета) за шкалою оцінювання вищого навчального закладу ($O = 100$);

b – коефіцієнт за участь у науковій, науково-технічній діяльності, громадському житті, творчій та спортивній діяльності $b = 10$;

f_i – додатній ваговий коефіцієнт i -го показника в науковій, науково-технічній діяльності, громадському житті, творчій та спортивній діяльності;

M_i – підсумкова оцінка студента з i -го показника в науковій, науково-технічній діяльності, громадському житті, творчій та спортивній діяльності;

$F = f_1 + f_2 + \dots + f_n$ – сума вагових коефіцієнтів показників наукової, науково-технічної діяльності, громадського життя, творчої та спортивної діяльності;

M – максимально можлива оцінка з дисципліни (предмета) за шкалою оцінювання вищого навчального закладу ($M = 100$).

Додатковий бал за участь у науковій, науково-технічній діяльності, громадському житті, творчій та спортивній діяльності для розрахунку рейтингового бала студента встановлюється за результатами другого семестру 2016/17 навчального року.

До рейтингу не включаються особи, які:

- протягом навчального семестру до початку поточного семестрового контролю з будь-якого навчального предмета (дисципліни) набрали кількість балів академічного рейтингу менше ніж 44,9. Наказом ректора таким особам може встановлюватися строк, протягом якого вони можуть покращити результати навчання, але не більше як до початку наступного навчального семестру згідно з навчальним планом за відповідною спеціальністю (напрямом підготовки). У разі, коли у визначений строк академічна заборгованість не ліквідована, здобувач вищої освіти підлягає відрахуванню з числа студентів університету;

- мають навчальне навантаження в кредитах трансферно-накопичувальної системи на поточний навчальний рік в обсязі, меншому ніж норматив, встановлений навчальним планом для відповідного факультету, курсу та спеціальності (напрямку підготовки);

- станом на перше число місяця, що настає після закінчення семестрового контролю згідно з навчальним планом, мають академічну заборгованість;

- під час семестрового контролю здійснювали повторне складання контрольних заходів з метою покращення отриманих раніше оцінок (застосовується з другого семестру 2016/17 навчального року);

- до дати завершення семестрового контролю, визначеного навчальним планом, не склали семестровий контроль з будь-якого навчального предмета (дисципліни).

Перед початком підведення підсумків кожного семестрового контролю вчена рада Університету з урахуванням видатків на стипендіальне забезпечення, затверджених Університету у встановленому порядку, визначає однаковий для всіх факультетів, курсів та спеціальностей (напрямів підготовки) ліміт стипендіатів, яким буде призначатися академічна стипендія за результатами такого семестрового контролю. Цей показник встановлюється у відсотках (у діапазоні від 40 до 45) фактичної кількості студентів денної форми навчання, які навчаються за державним (регіональним) замовленням на певному факультеті, курсі за певною спеціальністю (напрямом підготовки) станом на перше число місяця, наступного за датою закінчення семестрового контролю згідно з навчальними планами для відповідних факультетів, курсів та спеціальностей (напрямів підготовки).

Перед початком підведення підсумків семестрового контролю за другий семестр відповідного навчального року також встановлюється ліміт осіб, які зараховані на перший рік навчання і яким до першого семестрового контролю буде призначатися академічна стипендія на підставі конкурсного бала, здобутого під час вступу до навчального закладу.

13. Виплата стипендії студентам, які реалізували право на академічну мобільність при одночасному збереженні статусу здобувача вищої освіти за державним (регіональним) замовленням за денною формою навчання в Університеті за основним місцем навчання і не отримували регулярної безповоротної фіксованої фінансової підтримки в грошовій формі протягом всього строку навчання за програмою академічної мобільності в іншому навчальному закладі відповідно до пункту 10 цих Правил, здійснюється:

- у разі, коли строк навчання в іншому навчальному закладі не перевищує одного семестру, – у розмірі, що призначений студенту Університетом за результатами останнього семестрового контролю відповідно до цих Правил;

- у разі, коли строк навчання в іншому навчальному закладі перевищує один семестр, – протягом першого семестру навчання в іншому навчальному закладі в розмірі, що призначений студенту Університетом за результатами останнього семестрового контролю відповідно до цих Правил.

Питання подальшого призначення стипендії вирішується стипендіальною комісією після повернення здобувача вищої освіти до Університету за таких умов:

визнання результатів, отриманих під час навчання за програмою академічної мобільності в іншому вищому навчальному закладі, не призвело до збільшення строку навчання особи за відповідним освітнім ступенем (освітньо-кваліфікаційним рівнем) та спеціальністю (напрямом підготовки) порівняно з нормативним;

у разі наявності за результатами навчання за програмою академічної мобільності в здобувача вищої освіти академічної заборгованості. Така заборгованість повинна бути ліквідована у встановленому законодавством порядку до закінчення першого після повернення особи семестрового контролю згідно з навчальним планом за відповідним курсом та спеціальністю (напрямом підготовки) в Університеті.

Якщо на дату закінчення першого після повернення студента семестрового контролю згідно з навчальним планом за відповідним курсом та спеціальністю (напрямом підготовки) в Університеті здобувач вищої освіти не має академічної заборгованості, питання призначення стипендії вирішується стипендіальною комісією відповідно до цих Правил на загальних підставах.

У разі, коли строк навчання студента в іншому навчальному закладі перевищував один семестр, така особа ліквідувала академічну заборгованість у встановленому законодавством порядку до закінчення першого після повернення семестрового контролю згідно з навчальним планом за відповідним курсом та спеціальністю (напрямом підготовки) в Університеті та позитивного рішення стипендіальної комісії, особі виплачується стипендія, що не була виплачена за весь період її навчання за програмою академічної мобільності в іншому навчальному закладі на території України чи поза її межами, у повному обсязі.

14. Академічна стипендія в мінімальному розмірі призначається:

студентам, які в межах ліміту стипендіатів (40-45 відсотків) згідно з рейтингом займають вищі позиції;

студентам першого року навчання до першого семестрового контролю на підставі конкурсного бала, отриманого під час вступу до Університету, в межах ліміту стипендіатів (40-45 відсотків).

15. Розмір мінімальної академічної стипендії збільшується на 45,5 відсотка у разі, коли за результатами навчання студенти відповідно до рішення стипендіальної комісії займають найвищі рейтингові позиції і мають право на призначення академічних стипендій (академічна стипендія за особливі успіхи в навчанні). Кількість стипендій визначає стипендіальна комісія.

16. Академічна стипендія аспірантам і докторантам устанавлюється в розмірі 90 відсотків відповідного посадового окладу, визначеного за схемою посадових окладів (з урахуванням наступних змін в оплаті праці на відповідних посадах), а саме:

викладача – для аспірантів;

доцента – для докторантів.

Розмір стипендії докторанта збільшується на розмір доплат за наявний науковий ступінь або вчене звання, встановлених у граничних розмірах згідно з нормативно-правовими актами, коли відповідна освітньо-наукова (наукова) програма за профілем збігається з науковим ступенем або вченим званням. У разі наявності в докторанта кількох наукових ступенів (вчених звань) доплата встановлюється за вищим науковим ступенем (вченим званням). Питання про відповідність наукових ступенів, вчених звань профілю освітньо-наукової (наукової) програми вирішує ректор Університету. Документи, що засвідчують наявність наукового ступеня, вченого звання, повинні відповідати нормам та вимогам, передбаченим законодавством.

Аспіранти, докторанти мають право на роботу в режимі неповного робочого часу (але не більш як на 0,5 ставки за займаною посадою). При цьому академічна стипендія, призначена відповідно до цього Порядку, виплачується в повному обсязі.

Аспірантам, докторантам, які поновили навчання після наданої їм в установленому порядку перерви в навчанні, та аспірантам або докторантам, яким в установленому порядку продовжено строк навчання в аспірантурі або докторантурі, академічна стипендія призначається на весь наступний період навчання.

Аспіранти та докторанти, які захистилися до закінчення строку підготовки в аспірантурі або докторантурі, мають право за власним вибором:

отримати одноразову виплату в сумі залишку стипендії, передбаченої в бюджеті Університету на відповідний календарний рік, та за власною заявою бути відрахованим з аспірантури або докторантури;

отримати за власною заявою оплачувану академічну відпустку на строк, що залишився до завершення нормативного строку підготовки в аспірантурі або докторантурі.

Якщо аспірант захистив дисертацію на другому чи третьому році підготовки в аспірантурі та був обраний за конкурсом на відповідну посаду наукового (науково-педагогічного) працівника в Університеті, то загальна сума залишку стипендії нараховується йому як щомісячна надбавка до заробітної плати.

Аспірантам, докторантам, які реалізують право на академічну мобільність при одночасному збереженні статусу здобувача вищої освіти/наукового ступеня за денною формою навчання (з відривом від виробництва) в Університеті й не отримують регулярної безповоротної фіксованої фінансової підтримки в грошовій формі протягом усього строку навчання за програмою академічної мобільності в іншому навчальному закладі відповідно до пункту 10 цих Правил, виплата стипендії припиняється на строк навчання в іншому навчальному закладі.

Питання виплати стипендії вирішується стипендіальною комісією після повернення такої особи до Університету на підставі рішення відповідної кафедри Університету за результатами розгляду письмового звіту здобувача вищої освіти/наукового ступеня. Обов'язковою умовою прийняття стипендіальною комісією позитивного рішення про виплату стипендії є вимога, що визнання результатів, отриманих під час навчання за програмою

академічної мобільності в іншому навчальному закладі, не призвели до збільшення строку навчання в аспірантурі, докторантурі в Університеті порівняно з нормативним. У разі прийняття зазначеного рішення стипендіальної комісії аспіранту, докторанту виплачується стипендія, що не була виплачена за весь період навчання за програмою академічної мобільності в іншому навчальному закладі на території України чи поза її межами, у повному обсязі.